

BİR PORTRE: GÜNEŞ KARABUDA

BİR KİTAP: İNDİM ZAMAN BAHÇESİNE

Turhan ÜWER

TKİ Genel Müdürlüğü

Güneş KARABUDA 1933'te izmit'te doğdu.. Galatasaray Lisesini bitirdi. Paris'te hukuk okudu. Aynı şehirde gazeteci ve foto-röportaj olarak çalıştı.1958-1960 yıllarında askerliğini Genel Kurmay Başkanlığı nda yaptı.1961 de televizyona geçti.Başta İsveç Televizyonu (SVT) olmak üzere değişik Avrupa ve Amerika TV'lerine dünyanın dört köşesinden sosyal, kültürel ve politik içerikli belgeseller hazırladı.1970-1972 yıllarında Şili'de Ailende iktidarı sırasında, isveç TV Latin Amerika temsilciliğinde bulundu. Uzun yıllar Ortadoğu ve Uzakdoğu ülkelerinde çalıştı.Vietnam savaşını görüntüledi.1970'li yıllarda Afrika'da Zimbabve (Rodezya), Mozambik, Gine-Bissau ve Botswana'nin bağımsızlıklarına kavuşmasına kamerası ile tanık oldu. İsveçli yazar ve yönetmen Barbro Karabuda ile evli olup üç çocuk babasıdır. 40 yılı aşkın süredir İsveç'te yaşamaktadır.

Güneş KARABUDA, ülkemizde kültür-sanat ve edebiyat çevresi dışında, çeşitli gazetelerdeki gezi yazıları ile

kültür-sanat dergilerindeki foto-röportajlarından tanınmaktadır.

Kamuooyunda en büyük çıkışı 1990 yılında TRT televizyonunda yayınlanan " TURKUVAZ " adlı belgesel dizi ile olmuştur.

1961 yılında İsveç Televizyonuna geçmesinden bu yana Latin Amerika'dan Uzakdoğu'ya, Alaska'dan Afrika'ya dünyanın dört bir yanını arşınlamış, toplumsal-siyasal bir çok olaya tanık olmuş deneyimli bir gazeteci,yürekli bir savaş muhabiri,dünyaca ünlü bir fotoğrafçı ve belgesel film yapımcısıdır.

İNDİM ZAMAN BAHÇESİNE / YAŞANTI

Yapı Kredi Yayınları, Ekim 2001,180 shf.

" Eşim ve çocuklarım benim için en değerli varlıklar, bunlara dostlarımı da eklediğimde kendimi dünyanın en şanslı ve zengin insanı saymamam için hiçbir neden yok ... Az kalsın unuttuyordum, başka bir zenginliğim daha var tabi : Harcanmayan, yitirilmeyen ve kimsenin benden alamayacağı, ' anılarım ' ... Moliere'nin cimrisi gibi, bu anıları dolap sürmelerinde saklayacağıma sizlerle paylaşmak istedim !.. "

Karabuda, bu düşünceleriyle tamamlamış kitabının son paragrafını. 40 yılı aşkın bir süredir yaşadığı İsveç'ten her an özlemine duyduğu ülkesi Türkiye'de nelerin değiştiğini merak etmekte. İnsanlarının mantık, zihniyet, sağduyu ve hoşgörülerinde olumlu gelişmeler oldu mu acaba? diye sormaktadır.

1933 yılında İzmit Memleket Hastanesi'nde,Başhekim Dr. Avni Bey'in oğlu olarak doğum, İzmit Kağıt Fabrikası Lojmanlarfnda geçen çocukluk ve İstanbul Galatasaray'da yatılı oku I. Yaz tatillerinde İzmir'de aneanne-sinin konağı ve bağları, Atatürk'ün ilk ve son eşi, halası Latife hanım'la Uşakizadeler Konağı ndaki günler.Mektebi Sultanî'de (Galatasaray Lisesi) geçen yıllar.Devrin popüler romancısı Esat Mahmut Karakurt'un çok eğlenceli geçen Türkçe dersleri. Beyoğlu'nun renkli mekanları; Lebon, Markiz, Baylan, Nisuzaz, Degüstasyon, Rejans ve Tokatlıyan kaçamakları. Balk pazarında Yorgo'nun Meyhanesi'nde Cahit Irgatın şiirleriyle tanışma.

1952 yılında fransızcasını geliştirmek için Fransa'ya yolculuk. Loire Vadisi'nde Chinon kasabasında dil eğiti-

mi.1953 yılında aynı kasabaya dil eğitimi için gelen İsveçli kızlardan Barbro ile tanışma ve arkadaşlık.1954 yılında yeşil gözlü, sarı saçlı İsveçli Barbro'nun arkasından ver elini İsveç. İsveç'te Ericsson telefon fabrikasında röle ayarcısı olarak işe başlama.1954 yılı Ağustosunda İspanya'ya trenle,İspanya'dan İstanbul'a Ankara gemisi ile yolculuklar.Aile büyükleriyle tanıştırma ve Beyoğlu evlendirme dairesinde kıyılan nikah. Sıraselviler'de aylık kirası 200 lira olan ufak bir dairede yaşam. Çiçek Pasajı'nda okkalı bir bira, Degüstasyon'da yemek, Markiz'de çay, iki yıllık özlemine tekrar kavuşma sevinci.1955 yılında yarım kalan Galatasaray Lisesi'ni bitirme ve tekrar İsveç'e dönüş.

1956 ilkbaharında Barbro ile Anadolu yollarında ömür boyu unutulamayacak güzellikte seyahat anıları, Barbro Karabuda'nın " İkinci vatanım Türkiye " kitabı olarak İsveç'te yayınlanır.

1957 yılında Kuveyt'te dev petrol yataklarının bulunuşunun 10 neu yılındaki değişim, Basra Körfezindeki inci avcıları, balıkçılar ve çöl bedevilerinin yaşamlarını anlatan yazı ve fotoğraflar.

1958 yılında Hindistan'ın sefaletini anlatan yazı ve fotoğraflar.Vietnam savaşından önce Hindicin ve Fransız sömürgeciliği, Hongkong ve İngiliz sömürgeciliği, Atom bombası yemiş ve savaştan yeni çıkmış Japonya'yı anlatan yazı ve fotoğraflar.

1960 yılında Filipinlerin kuzeyinde Luzon adasında, hobileri birbirlerinin kellesini kesmek olan " Son kelle avcıları " nın belgeseli.

1961 yılında İsveç Televizyonu adına Türkiye'de "Nuh'un Gemisi" filminin çekimi. Güneydoğu Anadolu bölgesinde, Mardin ili Cizre ilçesinde Cudi dağında çekimlerin başlaması. Nuh'un Türbesi ve Dicle Nehri'nde ki çekimlerden sonra Ağrı dağının eteklerine, Doğubeyazıt ilçesine yolculuk. Tendürek dağlarında 4000 m. yükseklikte karaya oturmuş büyük bir geminin izi görüntüsünün çekimleri. Eni 40 metre, boyu 100 metre ölçülerindeki bu esrarengiz görüntünün incil'de belirtilen ölçülerin aynısı olması tüm dünyayı şaşırtıyor.

Sayın Üyelerimiz,
Madencilik Bülteni ve Madencilik Dergisi'ni
güncelleştirmenizi rica ediyoruz.

1961 yılının Noel akşamında " Nuh'un Gemisi " belgeseli İsveç televizyonunda gösterilir.Muazzam ilgi görülür ve büyük tepkiler alır.Böylece ilk TV filmi denemesi ile mesleklerinde geniş olanaklar açılır.1961'i izleyen yıllarda yazı, röportaj, kitap, fotoğraflar ve belgeseller bir birini kovalar.

1963 yazında Mevlana ve onun felsefesiyle ilgili belgesel çekimi,

1964 yılında Afganistan, 1965 yılında Nepal, Burma ve Laos belgeselleri.

1966 yılında 1 milyon Endenozyalının politik inançları yüzünden yokedilişlerinin öyküsü, " Endenozya Katliamı " belgeseli.1967 yılında Tayland, Kamboçya ve Vietnam belgeselleri.

1968 Mayıs ayında Paris'te öğrenci ayaklanmasının belgeseli, Arabistan yarımadasının güneyinde Maskat ve Umman'ın bir parçası olan Dofar'da sürüp giden bir kurtuluş savaşının öyküsünü, çöldeki çadırlarda Dofarlı gerillalarla birlikte yaşayarak kaleme alır.

1970 yılında Küba belgeselini yapar.

1970'li yıllarda Afrika'da Zimbabwe (Rodezya), Mozambik, Gine-Bissau ve Botswana'nın bağımsızlık mücadelelerini izler.

1971-72 yıllarında İsveç Televizyonunun Şili Temsilciliği görevini yapar.Sosyalist lider Allende'nin Şili'sinde yaşam ve uygulamaların belgeselini hazırlar.

1973 yılında Yaşar Kemal'in " Bebek " adlı öyküsünün sinema sanatçısı Tuncel Kurtiz ile Cezayir de film çekimi. Ve daha nice fotoğraflar, yazılar belgeseller ve filmler.

Güneş Karabuda, 40 yılı aşkın bir süre yurtdışında yaşamasına rağmen ülkesinin kültürü, dili ve sorunlarından kopmayan,dünyanın en acılı, gözyaşı ve kan dolu coğrafyalarından en dingin ve huzurlu ülkelerinde bir çok olaylara tanıklık etmiş, mesleğinde dünyaca ün kazanmış, yüreği insan sevgisiyle çarpan yazar-sanatçı-gazeteci ve film yönetmenidir.

sizlere sağlıklı ulaştırabilmemiz için adreslerinizi

MMO Yönetim Kurulu